

Sygn. akt III UK 248/19

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania S. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.
z udziałem P. S., W. S., R. K., L. Ż., R.J.
o objęcie ubezpieczeniem społecznym i podstawę wymiaru składek na
ubezpieczenie społeczne,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 28
maja 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 6 września 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

**II. odstępuje od obciążenia odwołującej się strony
obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w
postępowaniu kasacyjnym na rzecz organu rentowego.**

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych oddział w S. decyzjami z dnia 13 listopada 2012 r. (odrębne decyzje względem ubezpieczonych: R. K., W. S. i P. S.) ustalił podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia w S. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w okresach wskazanych w tychże decyzjach. Następnie organ rentowy w decyzjach z dnia 20 marca 2014 r. (odrębne względem każdego z wymienionych powyżej ubezpieczonych) stwierdził, że wskazani w każdej z nich ubezpieczeni z tytułu

wykonywania pracy na podstawie umów zlecenia (zawartych w przypadku R. K. i W. S. z R. J. oraz z L. Ż. w przypadku P. S.), a wykonywanych na rzecz ich pracodawcy, podlegają ubezpieczeniom społecznym jako pracownicy na podstawie art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 266, dalej jako „ustawa systemowa”), a płatnikiem ich składek jest S. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Odwołania od wskazanych decyzji wniósł płatnik składek, a Sąd Okręgowy połączył je do wspólnego rozpoznania. Wyrokiem z dnia 8 maja 2015 r. Sąd Okręgowy w S. umorzył postępowanie w części dotyczącej decyzji dotyczącej R. K. z dnia 20 marca 2014 r., w pozostałym zakresie oddalając odwołania i zasądzając od płatnika zwrot kosztów zastępstwa procesowego. Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 6 września 2018 r., III AUa (...) oddalił apelację skarżącego odstępując od obciążenia płatnika składek kosztami zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania S. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wskazało, że jest ona oczywiście uzasadniona, a w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne wymagające wyjaśnienia.

W uzasadnieniu skarżący stwierdził, że jak dotąd Sąd Najwyższy w sytuacji z art. 8 ust. 2a w związku z art. 4 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie przeanalizował, czy istnieje podstawa prawna do uznania, że w razie zastosowania konstrukcji uznania za pracownika w sytuacji zawarcia umowy z osobą trzecią obowiązek naliczania i odprowadzania składek obciąża pracodawcę, a w szczególności, czy nie należało stosować ogólnej zasady, że płatnikiem jest podmiot zawierający umowę cywilną i z tej racji rozliczający osobę objętą ubezpieczeniem. Zdaniem skarżącego Sąd Najwyższy nie analizował dotychczas, czy w tej sprawie istnieje luka prawna i w jaki sposób taką lukę należałoby wypełnić. Skarżący przytoczył również argumentację opartą na zarzutach niezgodności obciążenia pracodawcy dodatkowymi składkami z przepisami Konstytucji - art. 2, art. 64 ust. 3, art. 84, art. 217. Stwierdzono, że art. 8 ust. 2a ustawy systemowej nie stanowi wprost, że pracodawca jest płatnikiem składek za zleceniobiorcę, który zawarł umowę z osobą trzecią, a jednocześnie jest pracownikiem tego pracodawcy.

Natomiast z art. 4 pkt 2a jednoznacznie wynika, że pracodawca płaci składki za pracowników, natomiast jednostki organizacyjne lub osoby fizyczne płacą składki za inne osoby, z którymi zawierają umowy cywilne objęte obowiązkiem ubezpieczenia społecznego.

W odpowiedzi pozwany wniósł o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie kosztów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W analogicznej sprawie między tymi samymi stronami Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 19 lutego 2020 r. (III UK 104/19, niepublikowane) odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania. Należy podkreślić trafność argumentacji przedstawionej w przywołanym postanowieniu, która jest adekwatna również w niniejszym przypadku. We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania przedstawiono argumentację świadczącą zdaniem skarżącego o konieczności przyjęcia do rozpoznania z uwagi na wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego, jednak pominięto uzasadnienie stwierdzenia, że skarga jest oczywiście zasadna. W ten sposób, w części dotyczącej drugiej z poruszonych przesłanek, skarga w sposób oczywisty nie czyni zadość normie z art. 398⁴ § 2 k.p.c.

Odnosząc się do argumentów świadczących o wystąpieniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego należy przypomnieć, że opisana wątpliwość rozstała już wyjaśniona w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09 (OSNP 2010 nr 3-4, poz. 46), w której stwierdzono wprost, że pracodawca, płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne ubezpieczonego wykonującego rzecz swojego pracodawcy pracę w ramach umowy zawartej z osobą trzecią, jest ten pracodawca. Takie pojmowanie rzeczonych przepisów ustawy systemowej utrwaliło się w jednolitej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, która została przytoczona w postanowieniu III UK 104/19. Można zatem stwierdzić, że pogląd Sądu na ustalenie płatnika składek w sytuacjach stosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej jest jednolity, a to zagadnienie prawne zostało już wyjaśnione.

Z powyższych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jako w sentencji.